

פינת הנכד

עיתון לילדים מאת ותיקי סומליו"ן

יוצא לאור לעיתים מזומנות

ביוזמת יהודה אטלס, דורית אורגד, נעמי בן-גור, אהוד בן עזר,
דוד בן-קיקי, עדינה בר-אל, עופרה גלברט-אבני, משה גרנות,
ישראל ויסלר (פוצ'ו), נורית יובל ומיכל סנונית.

גיליון מס' 1, סיון תשפ"ב, יוני 2022.

התוכן:

לאה נאור: הכובע של סבא שלי.

עדינה בר-אל: רק דבר חדש.

אהוד בן עזר: אחות קטנה.

משה גרנות: אימא, אבא, גיל ודר עוברים לדירה חדשה.

נורית יובל: הקמור המספן.

פוצ'ו: השמש שו...
פורה גלברט-אבני: קשומעים אמבולנס צופר.

אירית שושני: החתול הרעב וצנצנת הזכוכית.

שישי מאיר: אצל הספר. כשתהיה גדול.

עדינה בר-אל: השומר הקבץ.

אהוד בן עזר: המכנסיים של אפרים.

לאה נאור

הכובע של סבא שלי

ישבתי עם סבא שלי, כמו תמיד,

דברנו על הכל.

אמרתי:

"אני, אפילו אם אני ארצה להיות סבא

אני לא יכול."

"בטח שאתה יכול. למה לא?"

אמר לי סבא שלי

ונתן לי את הכובע שלו.

אמרתי: "אבל אין לי זקן,

זאת לא חקמה!"

"גם לי אין," אמר סבא שלי.

"אז מה?"

אמרתי: "איזה סבא אני

אם אין לי מקל?"

"גם לי אין, "אמר סבא שלי,
"תסתכל."
אמרתי: "אבל אני לא חלש
ולא מסכן."
"גם אני לא, "אמר סבא שלי,
"אני רק זקן."
חבשתי את הכובע של סבא
לכמה רגעים.
הרגשתי הרגשה של סבאים
ונה היה דוקא נעים.
סבא אמר לי: "כשימאס לך
תחזיר לי את הכובע.
עליך הוא עוד קצת גדול.
כל ההבדל בינינו
שלי כבד אין למי להחזיר אותו.
זה הכל."

עדינה בר-אל רק דבר חדש

פעם היה מלך.
המלך אהב רק דברים חדשים.
הוא לבש בגד יום אחד.
אחר-כך אמר: הביאו לי בגד חדש.
הוא עטה גלימה יום אחד.
אחר-כך אמר: הביאו לי גלימה חדשה.
הוא חבש כתר יום אחד.
אחר-כך אמר: הביאו לי כתר חדש.
הוא אחז שרביט יום אחד.
אחר-כך אמר: הביאו לי שרביט חדש.

ומה קרה בסוף?
הארמון התמלא בבגדים ובתכשיטים.
לא היה לו מקום לאכול ולשתות.
לא היה לו מקום לקבל אורחים.
לא היה לו מקום לישון.

קראו לכל האנשים במדינה:
"בואו לארמון. אנחנו מחלקים בגדים ותכשיטים של המלך."
הם הגיעו ולקחו.

כולם נראו כמו מלך.
מאז קראו למדינה הזו: מדינת המלכים.

ומה קרה למלך?
הוא נשאר בארמון בתחוננים וכגופיה,
וישן כל היום במטה.

אהוד בן עזר אחות קטנה

יש ילדה, קוראים לה טל
פת-עינים ותלתל,
ולטל אחות – לימור
קטנטנה, צריף לשמר –

על לימור שלא תפל,
ולא תאכל עוגה מחול
ולא תשתה לה חמיצה
מפד פרחים, במציצה –

ולא תפיל איזה עציץ
ולשמשה שלא תרביץ
פן את ידה לימור תפצע –
אי! – לכן שמירה לה נחוצה –

והשמר – מטל על טל
וזו מרגיז אותה, בכלל –

מדוע זה צריך אֲחוֹת ?
יותר טוב כִּמְה שְׁפָחוֹת –

בְּבֵית-שְׁמוּשׁ יוֹרְדִים הַמַּיִם
לוֹקְחִים אֶת קָקִי, וּבִינְתִים
אֶפְשָׁר לְשָׂאֵל וְגַם לְחַקֵּר
אוּלַי יִקְחוּ גַם אֶת לִימור ?

וְאִם אֶפְשָׁר, הוּא אִמָּא, אִמָּא,
הַקְטָנָה לְדַחֵף שָׁם פְּנִימָה
וְלִלְחֹץ עַל הַכֶּפֶתוֹר –
רַק לֹא לְרֹאוֹת עוֹד אֶת לִימור !

אָבֵל אִמָּא לֹא מְרַשָּׁה.
אִמָּא, אֶת כּוֹזֵאת טְפִשָּׁה
אֶת לִימורֵי אֶת אוֹהֶבֶת
וְעַלֵי אֵינֶה חוֹשֶׁבֶת ! –

בְּאֵמֶת ? – לֹא, רַק בְּצַחוֹק
תִּינַקֶת מִתֵּק, לֹא לְזֹרֵק !
נוֹשְׁקִים אוֹתָהּ, וְגַם מְשֻׁמוֹשׁ
וְרַק לְקָקִי – בֵּית-שְׁמוּשׁ !

משה גרנות אימא, אבא, גיל ודר עוברים לדירה חדשה

“אִמָּא, אֲבָא, זֶה שְׁלֵנוּ ?
פֹּה נִהְיֶה, נִגּוֹר כְּלֵנוּ ?”
“דֵּר חֲמוּד, נִכּוֹן מְאֹד
כָּאן נִגּוֹר, וְאֵין זֶה סוּד –
אֶת הַבַּיִת בִּינְתִים
שְׁכַרְנוּ רַק לְשָׁנָתִים.”

“אֲזִי אֲנִי אֶבְחַר לִי חֵדֶר
עִם חֵלוֹן לַגֵּן – בְּסֵדֶר ?”

“לֹא בְּסֵדֶר !” גִּיל כּוֹעֶסֶת,
מִמֶּשׁ מִמֶּשׁ מִתְבַּאֶסֶת,
“הֲרִי אֲנִי גְדוֹלָה מְדַר,
שְׂיִכְכָּה לוֹ עַד מְחַר !
לִי מְגִיעַ זֶה הַחֵדֶר
בְּדִיוֹק לְפִי הַסֵּדֶר !”

“אֵל תְּרִיבוּ, יְלָדִים,
חֵדְרִים לֹא תִסְרִים,

אָבֵל אַם חָשׁוּב הַגֵּן,
וְאֵיפֹה כָּל אֶחָד יִישָׁן –
הַחֶדֶר מִמֶּשׁ גְּדוֹל –
שְׁתֵּי מִטּוֹת – וְזֶה הַכֹּל.”

דֵּר חֲבִיב מִיַּד הַסִּכִּים,
אָז שׁוֹאֵלֶת גִּיל, “הֲאֵם
אֶפְשָׁר בְּכֹלֵל לִישׁוֹן
עִם תִּינוּק זֶה הַטְּפָשׁוֹן,
שְׁבוּכָה עַל כָּל דְּבָר,
יְדִיו בְּתִיק וּבִקְלָמֶר,
מִשְׁחָק לִי בְּמַחְשָׁב,
וְעַל מִטְּתִי יוֹשֵׁב?”

דֵּר כַּמְעַט פֶּרִץ בְּבָכִי:
”יְלָד טוֹב אָנִי הֵכִי
לָמָּה הִיא כָּךְ מְדַבֶּרֶת –
כִּלְיָה – גִּיל, וְלֹא גְבֻרַת!”
וְדַמְעָה גְּדוֹלָה שָׁל בְּכִי
זִלְגָה לְאַטָּה עַל לְחִי.

”אַתָּה רוֹאָה? – חֶסֶר בִּינָה,
הוּא בְּכִיָּן בְּלִי תִקְנָה.”

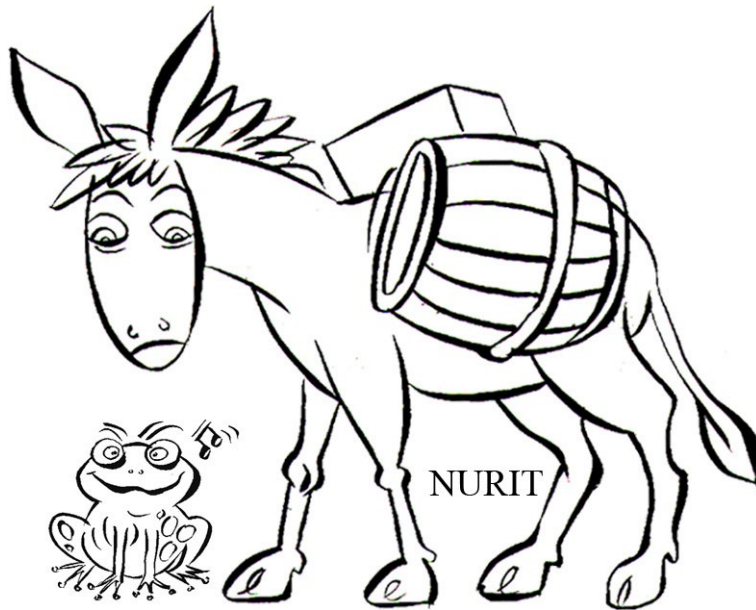
”רַגַע, יְלָדִים טוֹבִים,
נִנְסָה כְּמָה יָמִים,
וְאֵם לֹא תִרְצוּ בִיחָד,
נִפְרִיד בִּינֵיכֶם – אֵל פֶּחַד.”
כָּךְ אָמַר אָבֵא בְּנַחַת,
וְהִלֵּךְ אֶל הַמְקַלְחַת.

נוֹרִית יוֹבֵל הַחֲמוֹר הַמְסֻכָּן

חֲמוֹר אֶחָד
הָיָה הָיָה,
אֶשֶׁר צָעַד
בְּעֵלְיָה.
צוּוּ עָלָיו
לְהַעֲלוֹת
מִטְעָן שָׁלֵם
שָׁל חֲבִילוֹת
וְהוּא נִסְחַב
בְּקוֹשֵׁי רֵב
עִם הַמְטָעָן

שֶׁעַל הַגֵּב.
כָּל כֶּךָ כָּבֵד!
בְּקִשֵׁי זֶז!
וְהוּא רִטֵן,
וְהוּא רִגֵז
וְהוּא מְחָה
וְהִתְאוּנֵן
וְהוּא בָּכָה
שֶׁהוּא מְסַכֵּן...

כְּשֶׁפָּקְעוּ
כַּחוֹת סִבְלוֹ
נִעַר אֶת כָּל
הַחֲבִילוֹת
וּבְכַעֲטָה
אֲחַת גְּדוּלָה
זָרַק אוֹתָן
לְתַעֲלָה!

פּוֹצֵן הַשֶּׁמֶשׁ שׁוּ...

מאירה ויוסי בני העשר אמרו לאימא יהודית שהילד שלה הכי חכם בעולם מפני שהוא רק בן שנה וכבר יודע לדבר.

"לא יכול להיות," אמרה יהודית, "יונתן שלי עוד לא יודע לדבר."
"הוא כן יודע," אמר יוסי, "ואם את רוצה לשמוע, אז תראי איך שהוא תכף יגיד 'השמש שוקעת'."
"שוקעת".

יוסי בחר בשתי המילים האלה מפני שבדיוק באותו זמן הגיעה השמש לסוף הפרדסים של רחובות ונעצרה לנוח לרגע.
"בסדר, אמרה אמא יהודית, נראה."
לקחו השנים את יונתן אל החלון, הצביעו לעבר הגלגל האדום ואמרו לו: "השמש שוקעת."
"בל... בל... בל..." מילמל הקטן.
"לא! תגיד: השמש שוקעת."
"גר... גר... גר..." גירגר הפעוט בשמחה.
"הוא בכונה מותח אותנו," אמר יוסי, "אבל אם נגיד לו כל מילה לחוד, תראי שהוא כן יודע. יונתן תגיד: 'שו... קעת.'"
"שו... קעת." אמרה מאירה בקולה המאנפף.
"לא! לא את! טמבלית! אמרתי ליונתן להגיד. תגיד שו..."
"שו..." אמר יונתן, ואימא יהודית לא האמינה למשמע אוזניה.
"הוא באמת אמר!" אמרה בהתרגשות.
"כן, ותכף תראי שהוא יגיד גם הלאה. יונתן תגיד 'השמש שו...'"
"השמש שו..." ניסתה מאירה לעזור.
אימא יהודית לא יכלה להתאפק והחליטה להצטרף למשחק. הסתכלה ישר לתוך עיניו
"החכמות של יונתן ואמרה לו בקולה החם: "השמש שו..."
"קולֶדָה!" צרח יונתן בשמחה וכולם פרצו בצחוק גדול.
(מתוך חוברת לזכרו של יונתן גוטהילף, שנפל במלחמת לבנון הראשונה)

עפרה גלברט-אבני כְּשֵׁשׁוּמְעִים אֶמְבּוֹלָנְס צוֹפֵר

כְּשֵׁשׁוּמְעִים אֶמְבּוֹלָנְס צוֹפֵר
הַעוֹר מְצִטְמָרֵר.

כְּשֵׁשֶׁשׁ יוֹרֵד וְהַפּוֹל סְגָרִירִי וְקוֹדֵר
פְּתָאוּס אֵיזָה עֵצָב בְּלָב מְתַגְבֵּר.

כְּשֵׁחַם וְהַשְּׁמֶשׁ צוֹרְכֶת מְעַל
הָרֵאשׁ קָצֶת עֵיף וּמְבַלְבֵּל.

כְּשֵׁרֹאִים אֵיזָה פָּרַח פּוֹרַח
בְּלָב קָצֶת שְׂמַח.

אירית שושני החתול הרעב וצנצנת הזכוכית

לחתול מיאו הייתה פרווה לבנה ורק נקודה שחורה אחת על המצח. הוא אהב ליילל ולהתחמם בשמש ובמיוחד הוא אהב לאכול.

בוקר אחד הוא התעורר רעב. רעב מאוד.
"אני לא יכול להתאפק", הוא ילל, "אני מוכרח לאכול מיד."
הוא הביט סביבו, אבל בגינה לא היה אפילו פרוור אחד של אוכל.
"אסור להתיימש", הוא ילל לעצמו.
והנה הגיע ריח ערב אל אפו. על הספסל הירוק ישבו ילדים ואכלו כריכים טעימים. החתול
מיאו התיישב מולם וילל בנימוס: "כבדו אותי בכריך, גם אני רעב."
אבל הילדים גירשו אותו בכעס, "תסתלק מכאן! אנחנו לא רוצים לשמוע את היללות שלך!"
החתול מיאו הסתכל בהם בעיניים עצובות והלך לו.
"אסור להתיימש", הוא ילל לעצמו. הוא המשיך לחפש וליד פח האשפה הוא ראה עוגת גבינה
עם קצפת. הוא זינק לעברה, אבל העורב השחור היה זריז יותר – הוא חטף את העוגה ועף.
החתול מיאו הסתכל בעורב בעיניים רעבות. "אסור להתיימש", הוא ילל לעצמו. "לפחות
השמש נעימה, אוכל להתחמם בה קצת", חשב החתול. הוא התגלגל על הדשא ופתאום נתקל
בצנצנת זכוכית שמנה וגדולה מלאה באוכל טעים. "מישהו יצא לפיקניק ושכח לנקות אחריו,"
הוא ילל בסיפוק. הצנצנת הייתה שמנה וגדולה, אבל הפתח שלה היה צר. איך אגיע לאוכל? אסור
להתיימש", הוא ילל לעצמו.
הוא דחף את ראשו לתוך הצנצנת. דחף ודחף. עוד קצת ועוד קצת עד שהראש נכנס. עכשיו
הוא זלל וזלל... היו שם סרדינים, חביתות ועוגות וכל הטעמים התערבבו לו בפה והיה לו טעים
מאוד.
"אני שבע סוף סוף." ילל החתול מיאו, "נעים לי וטוב."
"מיאו... מיאו..." ילל שוב החתול. הוא לא הצליח להוציא את הראש מן הצנצנת עכשיו. הוא
התאמץ מאוד, אבל הראש לא יצא. "מיאו..."
לידו דהר חמור שחור. "חמוריקו הטוב", ילל החתול לחמור, "רגליים חזקות יש לך, תבעט
בצנצנת ושבור אותה."
"אני ממהר מאוד, נער החמור, באורווה מחכה לי ארוחה טעימה."
"חבל כל כך", הצטער מיאו.
לידו דילגה עז חומה. "עיוזנת טובה", ילל החתול לעיזה, "קרניים חזקות יש לך, נגחי בצנצנת
ושברי אותה."
"אני ממהרת מאוד, פעתה העיזה, בדיר מחכה לי ארוחה טעימה."
"קשה לי כל כך", חשב מיאו.
לידו עבר דורבן אפור. "דורבניקו הטוב", ילל החתול לדורבן, "קוצים חדים יש לך, דקור את
הצנצנת ושבור אותה."
"אני ממהר מאוד, נשף הדורבן, במאורה מחכה לי ארוחה טעימה."
"מחניק פה כל כך... אסור להתיימש", הוא ילל לעצמו. באותו רגע הגיעו אל אוזניו צלילי
חליל רחוקים. "כל כך יפים הצלילים", הוא התפעל. הצלילים הלכו והתקרבו אליו ועכשיו הוא
שמע קול של ילדה: "מסכן החתול, הוא לא יכול להוציא את הראש מן הצנצנת!"
– זאת היתה ספיר שטיילה עם סבתה בגינה. היא הניפה את החליל שלה בחוזקה והיכתה בצנצנת.
היכתה פעם אחת ועוד פעם – והצנצנת נשברה. החתול היה חופשי וילל בשמחה: "הצללת אותי,
איך אני אודה לך?"
"תיילל, תיילל, ואני אחלל, אתה תיילל ונלך לטייל."
והסבתא אמרה, "ואני אשיר."
וכך היה – הסבתא שרה, ספיר חיללה והחתול ילל. והמטיילים בגינה קראו בפליאה, "איזו
להקה נפלאה!"

שישי מאיר אצל הספר

פעם ראשונה אצל ליאון הספר.
הוא שם על הכסא פרו
ועוד פרו.

אני גבוהה...

אמא מחיכת אלי מן המראה.

ליאון עוטר אותי בספר

ומתיז מים קרים על השיער.

אמא אומרת לו:

"תוריד רק קצת, פה ושם,

לא יותר מדי קצרו."

הספר מספר, הספר מקצרו,

קצת מדגדג...

אני עוצמת ת'עיניים.

שיק שק, משקשקים המספרים.

אחר כך הוא מבקש את ערפי

ומוריד בבת אחת את הספר.

"זהו זה, מיידי'ה, נגמר!"

אומר לי ליאון הספר.

מן המראה נשקף אלי

ילד מפר.

כשתהיה גדול

שי

מה אתה רוצה להיות

כשתהיה גדול?

רוצה להיות רופא?

אופה?

אולי שוטר כמו דוד גדליהו?

אולי סופר?

שמא עתונאי

כבאי?

אולי בנאי?

לא! אני רוצה להיות

רק שי

עדינה ברוך-אל

השומר החכם

לסבא צ'יקו יש פֿלֿב שְׁמִירָה בְּשֵׁם חוּמִי. פֿלֿב שְׁמִירָה? פֿן, הוּא שוֹמֵר עַל הַבֵּית, עַל הָאוֹטוֹ, עַל הַטְּרַקטוֹר וְעַל כָּל הַמְּשָׁק. מַדּוּעַ נִקְרָא שְׁמוֹ חוּמִי? פֿשוּט מְאֹד, כִּי הוּא הִגִּיעַ כְּגוֹר קֶטֶן, בְּצַבֵּעַ חוּם. הַיּוֹם הוּא כְּבָר גְּדוֹל, אָבֵל עֲדִין בְּצַבֵּעַ חוּם.

חוּמִי נִמְצָא כָּל הַיּוֹם בְּחֶצֶר. שוֹמֵר, נוֹבַח עַל עוֹבְרִים וְשָׁבִים בְּפִכִּישׁ וְעַל הַנִּכְנָסִים לְחֶצֶר, מְשַׁחֵק עִם הַחֲתוּלִים בְּרִדְיָפָה אַחֲרֵיהֶם, (אָבֵל לֹא פּוֹגֵעַ בָּהֶם...)

פְּעַמִּים בְּיוֹם, בְּבִקְרָה וּבְעֶרְבֵי, סָבֵא צ'יקוֹ מְשַׁחֵרֵר אֶת חוּמִי, כְּדִי שְׂיֻכַּל לְהַתְרוֹצֵץ בְּרַחְבֵי הַמּוֹשָׁב, וּלְהַשְׁתַּחֲרֵר קֶצֶת... אָבֵל, לְפָנָי שֶׁהוּא מְשַׁחֵרֵר אוֹתוֹ, סָבֵא צ'יקוֹ שֶׁם לוֹ מַחְסוֹם, כְּדִי שְׁחַס וְחָלִילָה לֹא יִנְשָׁף מִיִּשְׁהוּ.

עֶרְבֵי אֶחָד, צ'יקוֹ שֶׁם מַחְסוֹם לְחוּמִי וְשַׁחֲרַר אוֹתוֹ. אַחֲרֵי שְׁחוּמִי חֲזַר מִסְּבוּב גְּדוֹל בְּשָׁכוּנָה, צ'יקוֹ הוֹרִיד אֶת הַמַּחְסוֹם, שֶׁם עַל אַחַת הַחֲבִיטוֹת בְּפִנְיָסָה לְמַחְסָן, הוֹצִיא מִהַמַּחְסָן אֶכָּל בְּשָׁבִיל חוּמִי וְנִכְנַס הַבֵּיתָה.

לְמַחְרַת בְּבִקְרָה, כְּאֲשֶׁר צ'יקוֹ רָצָה לְשִׁים מַחְסוֹם לְחוּמִי וּלְשַׁחֲרַר אוֹתוֹ, הוּא לֹא מְצָא אֶת הַמַּחְסוֹם. אֵיפֹה הוּא יְכוּל לְהִיּוֹת? הוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הַמַּחְסָן, הוּא לֹא הָיָה בַּחוּץ עַל הַחֲבִיטָה לְיַד הַמַּחְסָן. אוֹלֵי מִיִּשְׁהוּ בָּא וְלָקַח אוֹתוֹ? אָבֵל חוּמִי הָיָה נוֹבַח אִם מִיִּשְׁהוּ זָר הָיָה מְגִיעַ.

סָבֵא צ'יקוֹ חֲפֵשׁ וְחֲפֵשׁ וְלֹא מְצָא. אַחֲרֵי כַּמָּה שָׁעוֹת, כְּאֲשֶׁר סָבֵא צ'יקוֹ עֶבֶד בְּחֶצֶר, הוּא רָאָה פְּתָאוּם תְּלוּלִית חוּל קֶטְנָה. הוּא הִחַל לְחַפֵּר, וְהִגִּיה, מִתַּחַת לְתְּלוּלִית, בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה, הוּא מְצָא אֶת... הַמַּחְסוֹם.

”הוֹי, חוּמִי שׁוֹכֵב,” אָמַר סָבֵא לְפִלְבוֹ, ”נִפְתָּרָה הַתְּעֻלוּמָה. אַתָּה חֲפַרְתָּ וְהִטְמַנְתָּ אֶת הַמַּחְסוֹם בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. לֹא כָּף נָעִים לָךְ לְהִיּוֹת חֲסוּם פְּעַמִּים בְּיוֹם... הָא? ”

חוּמִי לֹא עָנָה, כְּמוֹכֵן. הוּא יָדַע שְׂאִין לוֹ בְּרָרָה. אִם הוּא רוֹצֵה לְהַשְׁתַּחֲרֵר וְלְצַאת מִן הַחֶצֶר פְּעַמִּים בְּיוֹם, זֶה חֲבִיב לְהִיּוֹת עִם מַחְסוֹם.

אהוד בן עזר המכנסיים של אפרים

לִילָד רָזָה בְּשֵׁם אֶפְרַיִם
נִפְלוּ תְּמִיד הַמִּכְנָסִים –
הִדִּיק אוֹתָם בְּחִגּוּרָה
נִפְלוּ בְּאִמְצַע הַשְּׂדֵרָה
בְּכַתְּפֵיּוֹת אוֹתָם תִּפֵּס
קִפִּץ לוֹ הַקְּצָה וְנָס
קָשַׁר אוֹתָם בְּחֶבֶל-גָּס
נִשְׁאָר הַחֶבֶל בְּלִי מִכְנָס –
מֶה עוֹשִׂים, מֶה עוֹשִׂים,
בְּלִי מִכְנָס וּבְלִי כִּיסִים –
כִּיִּצֵּד לְרַחוּב אֶצְא, כִּיִּצֵּד
לֹא מִכְנָס עַל אֵיזָה צַד?
תִּפֵּס בְּמִכְנָסִיו אֶפְרַיִם
לְבַשׁ אוֹתָם עַל הַיָּדַיִם –
וְכָף יִצְא גָּאָה לְרַחוּב
טִיל שְׁעָה הַלּוֹף וְשׁוּב
הַמִּכְנָסִים לֹא בְּרַחוּ –

אף פל האנשים, חיכו.

סוף בינתיים...

אפשר להדפיס את הצרופה ולקרוא מהנייר
שירים וסיפורים לגיליון 2 יתקבלו בשמחה